
Mina närmaste släktingar har haft sitt hemvist i de närmaste socknarna häromkring - Hannäs, Ukna och Gärdserum, som nu utgör Uknadalens kommun. Genom de förändrade förhållandena på landsbygden med arbetstillfällena m.m., har nu en stor del flyttat till städer och samhällen, de flesta till Valdemarsvik eller Åtvidaberg.

Då min far inte hade några syskon har jag inga kusiner på hans sida, några sysslingar på fädernet känner jag till, annars vet jag inte mycket om hans släkt.

På modernet däremot har jag ett 20-tal kusiner, de flesta födda i Hannäs, och ännu är större delen de manliga är kvar på orten. Deras barn hör till dem som måst söka sin utkomst på annat håll. Då de flesta av de som hör till min generation äro lantbrukare, så är det givet att det är ett bra tillskott på arbetskraft när deras barn kommer hem på semester. Till jul är det också allmänt vanligt att barnen kommer hem för att jula.

Mina far- och morföräldrar äro för länge sedan döda, likaså mina föräldrar. Mormor bodde så länge hon levde i en egen stuga och sköttes av en ogift dotter. Min mor bodde hos mig så länge hon kunde, men på grund av att jag själv var änklings fick hon sedan komma till ålderdomshemmet.

Mina föräldrar kallade jag pappa och mamma, det var då icke brukligt att säga Du till föräldrarna. Då jag själv blev far var det en naturlig sak att pojken skulle säga du till sin far.

Släktingar på farssidan äro: Farmor, Farfar, Faster, Farbror o.s.v. På modernet är det Mormor, Morfar o.s.v. Till dessa äldre släktingar sade man aldrig Du. Man sade Ni eller t.ex. "Faster". Numera hör man barnen säga Du till både fastrar och mostrar och far- och morföräldrar. Till sina mera jämnåriga kusiner och andra släktingar var tilltalsordet "Du".

Eftersom största delen av slakten finns inom norra Småland och södra Östergötland så har man ofta kontakt med släktingarna.

Det är brukligt att slakten såväl som grannar och arbetskamrater uppvaktar på födelsedagar när någon fyller jämna år, då tecknar man bidrag på insamlingslistor, vilket på senare år har gått till överdrift så att vem som får höra talas om saken kommer och vill vara med. Släktingarna brukar i vanliga fall samla ihop till en gåva, utan att ta med några utomstående på sin insamling.

Jag ser att en fråga skulle besvaras om någon gift son eller dotter bor hemma, och vilka som har gemensam mathållning. Så är icke fallet i mitt hem, men av mina kusiner är det tre bröder som gemensamt äger en gård och bor i samma hus, en är gift och har eget hushåll de andra har gemensam mathållning. För längre sedan innan deras systrar blev gifta och flög ur boet var det en väldig syskonskara som åt vid samma bord.

Här i Hannäs finns det byar där snart sagt varenda familj är släkt med varandra genom ingifte. Det finns flera fall där t.ex. två systrar är gifta med var sin bror ur en annan familj.

Jag känner ett fall i min hustrus släkt där en dotter och fyra söner i en familj gift sig med en son och tre döttrar i en annan. Av dessa gifte sig dottern i den första familjen med sonen i den andra, och tre av sönerna i första familjen med de tre döttrarna i den andra, den fjärde brodern fick söka sig hustru på annat håll. De blev på detta sätt i dubbel bemärkelse svågrar och svägerskor till varandra. Jag nämner om detta som ett kuriosum, och samtidigt vill jag nämna att det har inte hänt i Hannäs, jag tror att det var i Dalhem socken. Det kan ju hända att flera sådana fall kan komma att beskrivas från andra orter.

Lugnet Falerum den 3 jan. 1965

Gustav Carlsson